

Overweging. Johannes 12, 20-33 5de zondag van de Vasten jaar B 21-03-2021- Marianne Thie.

Het zijn bijzondere dagen in Jeruzalem in de aanloop naar het jaarlijkse Pesachfeest. Vanuit alle windstreken trekken mensen naar de hoofdstad om vooral op tijd te zijn. Zingend, vol verlangen en vol verwachting. Er hangt een sfeer die je ervaart, als je met velen op weg bent naar bijvoorbeeld een speciaal concert, een festival, een belangrijke wedstrijd.

Er zijn ook buitenlandse gasten, Grieken, die Jezus graag willen ontmoeten. En via via lukt hen dat ook. De kniezende Farizeeën krijgen gelijk: de hele wereld loopt al achter die man aan.

Jezus zit daarmee mooi in een flow. Na moeizame maanden van ploegen en zaaien breekt nu voor Hem de oogsttijd aan.

Toch zegt Jezus het tegenovergestelde: *Ik verzeker u: als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht.*

Jezus ziet heel scherp dat het nu niet de tijd is om te oogsten maar om te zaaien. Of beter gezegd: om gezaaid te worden.

De enige weg waarlangs de graankorrel vrucht kan dragen is om in de aarde geworpen te worden. Barsten, afgebroken worden, sterven. Om vanuit dat proces een nieuwe weg te banen naar het licht. Die weg van een stervende graankorrel is wat Jezus voor zich ziet. Die weg is niet alleen voor hemzelf maar voor ieder die hem volgen wil. Durf je als volgeling daarin mee te gaan? Wat betekent dat concreet? Ben je dan geen verliezer? Misschien helpt dit verhaal daarbij.

Maarten de mier is druk bezig een wintervoorraad aan te leggen. Hij heeft een grote graankorrel gevonden op het veld en draagt die op zijn rug. Eigenlijk is de korrel te groot voor Maarten. 'Wat loop je te zeulen', hoort Maarten. Hij blijft staan, kijkt om zich heen en ziet niemand. Misschien heeft hij het gedroomd.

Hij wil net de graankorrel weer op zijn rug vastsjorren als hij hoort. 'Lieve mier, waarom neem je me mee?' Tot zijn stomme verbazing is het de graankorrel die tegen hem praat.

'Snap je niet waarom ik je meeneem?', zegt Maarten. 'Wij mieren hebben je nodig om de winter door te komen. Ik neem je mee naar onze voorraadkamer.'

'Ja maar', zegt de korrel, 'ik wil niet opgegeten worden. Ik wil

verder leven.' 'Dat kan wel zijn,' zegt Maarten, 'maar alle korrels die op het veld achter blijven zijn voor de dieren. 'Luister,' zegt de graankorrel. 'Als je mij hier laat, geef ik je volgend jaar honderd graankorrels voor je voorraad.' Ongelovig kijkt Maarten de graankorrel aan. Honderd korrels in ruil voor één? 'Hoe weet ik dat je mij niet voor de gek houdt?', vraagt Maarten. 'Dat moet je geloven', zegt de korrel. 'Het is een geheim. Stop me onder de grond en kom volgend jaar terug.' Maarten graaft een kuiltje en legt de graankorrel erin. Eromheen legt hij drie steentjes zodat hij de plek terug kan vinden. Glimlachend gaat hij naar de andere mieren. 'Er valt niets te lachen', zeggen ze, als ze zien dat Maarten niets bij zich heeft. 'Hoef jij niet voor morgen te zorgen?' Maarten zwijgt. Wacht maar denkt hij. Ik heb straks meer gespaard dan jullie.

Elke dag gaat hij kijken maar er gebeurt niets. Het vriest en sneeuwt, er waait een ijzige kou. Dan wordt het lente en iedere dag een beetje warmer. Eensklaps gebeurt het. Bij de drie steentjes komt een groen sprietje uit de grond. Anders dan hij verwachtte, maar Maarten voelt: 'dit is het begin van iets groots.'

De mier voelt zich geen verliezer, ook al komt het leven hem niet aangewaaid. Hij moet zijn voorraad afgeven en vertrouwde zekerheid loslaten. Geloven in een belofte waarvan hij het waarheidsgehalte op geen enkele manier kan checken. Hij moet zijn mierenfamilie dulden die hem met de nek aankijkt omdat hij zijn verantwoordelijkheid niet neemt. Vooral veel geduld en vertrouwen oefenen want het lange wachten stelt hem behoorlijk op de proef. En toch ... hij waagt het erop.

En toch, zegt ook Jezus, wie mij wil volgen moet het erop wagen. Jezus is geen verliezer, geen verslagene, maar iemand die de weg van de belofte kiest: volop leven voor ieder. Geen kwestie van puur berekenen, van verstand, maar van je hart en dus kwetsbaar.

Precies met inzet van die kwetsbaarheid wil Jezus zich verbinden aan anderen. Mèt de graankorrel durft Hij te zeggen 'Wees niet bang, durf het aan om te sterven. ' En voegt Hij toe ... Het lijkt ongelooflijk maar juist dat proces draagt alle leven in zich.

Erin geloven is één, de concrete stap zetten is twee.
Hoe is dat voor ons, durven wij die stap te zetten? Durf je dan los te laten waar je aan gehecht bent?
Kies je ervoor om niet langer die zware graankorrels op je rug mee te torsen? Hoe kan ons leven vruchtbaar zijn, vruchtbaar worden.. wat moeten we daarvoor misschien laten vallen?
Maar hoe kun je die dingen die je houvast zijn – waarbij het voelt alsof er echt iets van afhangt.. je bestaan, de waardering van anderen, je veiligheid misschien.. hoe kun je die dingen prijsgeven? Loslaten.. Of misschien kun je beter zeggen – het gaat niet om loslaten, maar wel anders vasthouden, omgevormd worden in je omgaan met het materiële, met dat wat je nodig hebt. Vrijer worden. Minder erdoor bepaald, minder afhankelijk..
Loslaten kan alleen als je opgevangen wordt. Het kan niet zonder goede grond om in te vallen, het kan niet zonder veilige handen.. En kun je je voorstellen dat God de goede grond is, die veilige handen...?
Misschien durf je net als de mier het leven meer te laten gebeuren, en daarmee ruimte te creëren voor die ontmoeting die niet in je planning past, maar zich wel aandient ...
voor rust en stilte, om stil te staan bij wat je overkomt aan geluk, pijn en onzekerheid ...
voor dankbaarheid, om te genieten van alles wat je gratis ontvangt, van elkaar, van God ...
ruimte om verkramping los te laten; te ervaren dat je welzijn en geluk niet kunt dwingen.

Op de weg van de graankorrel, van die ultieme belofte van Leven kun je niet om het donker heen, kom je alle elementen van het menselijk bestaan tegen.

Op het moment dat je er 'Ja' tegen zegt kan angst en onzekerheid toch toeslaan, er hangt immers geen garantielabel aan. Net als bij Jezus wordt dan helder hoe je op de proef wordt gesteld. "Nu ben ik doodsbang. Wat moet ik zeggen? Vader, laat dit ogenblik aan mij voorbij gaan?". Ook voor Jezus is het erop of eronder. En toch, terugkrabbelen kan en wil Hij niet. Daarvoor is Zijn boodschap: 'Leven voor ieder, gedragen

door liefde' Hem teveel waard. Die boodschap is zijn levensdoel, zijn bestemming. In Zijn verbondenheid met de Vader proeft Jezus dat deze belofte WAAR is. Hij laat zich in de aarde begraven, stenen markeren de plek.

Ook wij, zijn volgelingen willen geloven, dat de belofte waar is geworden. Misschien anders dan we gedacht hadden of ons zouden kunnen voorstellen. Maar Gods werkelijkheid laat zich niet vangen in woorden of beelden. Mogelijk dat we er iets van ontdekken in de kwetsbaarheid van het samenzijn, luisterend en pratend over onze ervaringen op de weg van die graankorrel.

Precies op die weg zegt God 'Ik-zal-er-zijn-voor-jou'. Hij is er dus voor míj, maar ook vóór mij. Dat betekent dat Hij voor ons uitgaat; en wij achter Hem aan. Tenminste in het beste geval, want als we God blijven vangen in woorden, formules of dogma's verstenen we Hem tot een monument, staat Hij stil, lopen ook wij vast!

Als we het aandurven God 'los te laten' creëren we ruimte waarin Hij ons vooruit gaat. Zijn ook wij die graankorrel en komen er onvermoede krachten aan het licht. Een nieuw begin, een nieuw perspectief. Mogen wij met dat beeld voor ogen 'Ja' zeggen op Gods belofte van Leven! Amen